

MARSJØDRIFTA BEITELAG
Oddgarden 57
2580 FOLLDAL

Saksbehandler, innvalgstelefon
Rannveig Helgesen, 62 55 11 75

Avslag på søknad om skadefellingstillatelse på kongeørn - Marsjødrifta beitelag - Folldal kommune

Med hjemmel i naturmangfoldloven § 18 bokstav b og § 77, jf. forskrift om forvaltning av rovvilt § 12, jf. §§ 1 og 3, avslår Statsforvalteren i Innlandet søknaden fra Marsjødrifta beitelag v/Stig Henrik Brennodden om tillatelse til skadefelling av en kongeørn. Begrunnelsen for avslaget er at det er et begrenset skadeomfang.

Statsforvalteren i Innlandet viser til telefonsamtale den 16. juni 2022 kl. 09:32 og skriftlig søknad mottatt på e-post den 18. juni kl. 09:21. Marsjødrifta beitelag søker om tillatelse til skadefelling av en kongeørn i sitt beiteområde i Folldal kommune. Statsforvalteren informerte Marsjødrifta beitelag i telefonsamtale den 16. juni kl. 09:32 om at søknaden ble avslått.

Bakgrunn

Marsjødrifta beitelag opplyser i e-posten av 18. juni at beitelaget har sluppet om lag 450 søyer og 790 lam på utmarksbeite i sine beiteområder. Det søkes om tillatelse til skadefelling av en kongeørn på bakgrunn av at det er dokumentert tap av ett lam til kongeørn den 15. juni. I Rovbase ligger det i tillegg inne ett lam dokumentert den 12. juni. som tapt til kongeørn i det aktuelle området.

Lovgrunnlag

Lovgrunnlaget for avgjørelsen er lov av 19. juni 2009 nr. 100 om forvaltning av naturens mangfold (naturmangfoldloven) § 18 bokstav b og § 77, jf. forskrift 18. mars 2005 nr. 242 om forvaltning av rovvilt (rovviltforskriften) § 12, jf. §§ 1 og 3.

Naturmangfoldloven § 1 (formål):

“Lovens formål er at naturen med dens biologiske, landskapsmessige og geologiske mangfold og økologiske prosesser tas vare på ved bærekraftig bruk og vern, også slik at den gir grunnlag for menneskenes virksomhet, kultur, helse og trivsel, nå og i fremtiden, også som grunnlag for samisk kultur.”

Naturmangfoldloven § 18 (annet uttak av vilt og lakse- og innlandsfisk etter vurdering av myndighetene):

“Kongen kan ved forskrift eller enkeltvedtak tillate uttak av vilt og lakse- og innlandsfisk

for å beskytte naturlig forekommende planter, dyr og økosystemer,
for å avverge skader på avling, husdyr, tamrein, skog, fisk, vann eller annen eiendom,
for å ivareta allmenne helse- og sikkerhetshensyn eller andre offentlige interesser av vesentlig betydning,
(...)

Vedtak etter første ledd bokstav a til f kan bare treffes hvis uttaket ikke truer bestandens overlevelse og formålet ikke kan nås på annen tilfredsstillende måte. (...)"

Roviltforskriften § 1 (formål):

"Formålet med denne forskrift er å sikre en bærekraftig forvaltning av gaupe, jerv, bjørn, ulv og kongeørn. Innenfor en slik ramme skal forvaltningen også ivareta hensynet til næringsutøvelse og andre samfunnsinteresser. Forvaltningen skal være differensiert slik at hensynet til ulike interesser vektlegges forskjellig i ulike områder og for de ulike roviltarter."

Roviltforskriften § 12 (skadefelling av kongeørn):

"Statsforvalteren kan gi tillatelse til felling av enkeltindivider av kongeørn som volder vesentlig skade på bufe eller tamrein, forutsatt at felling kan rettes mot bestemte individer, jf. viltlovens § 14. Vedtak om felling skal være begrenset til et bestemt område og tidsrom. Det kan knyttes vilkår til fellingstillatelsen."

I kommentar til § 12 i rovtforskriften står det videre:

«Statsforvalteren har ansvaret for forvaltningen av kongeørn. Felling av kongeørn har hjemmel i naturmangfoldloven § 18 første ledd b), og fellingsvedtak kan fattes gjennom enkeltvedtak i akutte saker der det voldes vesentlig skade på bufe eller tamrein. For felling av kongeørn er det et vilkår at formålet ikke kan nås på annen tilfredsstillende måte.

Bestanden av kongeørn i landet antas å utnytte sitt potensiale fullt ut gjennom dagens bestandsutbredelse og antall. Kongeørn opptrer som skadevolder i mer avgrensede tidsperioder enn de andre artene, og skader kan ofte forebygges gjennom enklere tiltak. Fellingstillatelser kan gi for å stoppe en pågående skadesituasjon, men det tillates ikke felling utelukkende for å forhindre fremtidige skader som for de andre artene. Statsforvalteren kan derfor gi tillatelse til felling av enkeltindivider av kongeørn som volder vesentlig skade på bufe eller tamrein, forutsatt at felling kan rettes mot bestemte individer som volder skade. Vedtak om felling skal være begrenset til et bestemt område og tidsrom. Det kan knyttes nærmere vilkår til fellingstillatelsen, herunder at etablerte par eller voksenfugler skal være unntatt og at felling foretas av nærmere bestemte personer. Felling kan iverksettes uten hensyn til fredning, men skal følge bestemmelsene om ordinær jaktutøvelse fastsatt i medhold av viltloven.»

Statsforvalterens vurdering

Etter naturmangfoldloven § 5 er det et mål at artene og deres genetiske mangfold blir ivaretatt på lang sikt og at artene finnes i levedyktige bestander i deres naturlige utbredingsområder. Tiltak etter naturmangfoldloven skal likevel bli vurdert opp mot andre viktige samfunnsinteresser, jf. § 14. En slik avveining skal ikke føre til at en ser bort fra målet i § 5, men at tiltaket vil kunne føre til at målet i § 5 blir oppnådd på en annen måte eller i et annet tempo enn om naturmangfoldet hadde vært det eneste hensynet å ta, jf. prinsippet om geografisk differensiert rovtforvaltning.

Etter naturmangfoldloven § 7 skal prinsippene i §§ 8 til 12 i naturmangfoldloven legges til grunn som retningslinjer ved utøving av offentlig myndighet. Statsforvalteren har lagt til grunn eksisterende

kunnskap om kongeørn i saksbehandlingen, jf. § 8. Pr. i dag er ikke systemet for overvåking av kongeørn like intensivt som for de andre store rovdyrene. Det jobbes med å få et slikt system på plass, noe som vil føre til at kunnskapsgrunnlaget om kongeørn og forvaltningen av den vil kunne bedres jf. prinsippet i § 8. For dårlig kunnskap om arten fører til at føre-var-prinsippet kommer i bruk, jf. naturmangfoldloven § 9. Ettersom Statsforvalteren gir avslag på søknaden om felling av kongeørn, vil ikke §§ 10-12 være relevante i denne sammenheng.

Rovviltforskriftens § 12 gir Statsforvalteren hjemmel til å kunne gi betinget skadefellingstillatelse på kongeørn. Denne paragrafen stiller likevel strengere krav for å gi fellingstillatelse enn det som gjelder for de andre store rovdyrene. Med til nå to dokumenterte skadetilfeller forårsaket av kongeørn i omsøkt fellingsområde anser Statsforvalteren skadeomfanget for å være så begrenset at kravet i § 12 om at det skal være voldt vesentlig skade, ikke er oppfylt. Videre er det slik at kongeørn volder størst skade tidlig på våren når lammene er små og sårbare, og en kan forvente at predasjon fra kongeørn vil avta utover i beitesesongen.

For å forhindre og forebygge skader er det gitt midler til ekstraordinært tilsyn til Marsjødrifta beitelag.

Etter en totalvurdering gir Statsforvalteren i Innlandet avslag på søknad om skadefelling av en kongeørn i Marsjødrifta beitelag sine beiteområder i Folldal kommune. Vedtaket er fattet med hjemmel i naturmangfoldloven § 18 bokstav b og § 77, jf. forskrift om forvaltning av rovvilt § 12, jf. §§ 1 og 3. Begrunnelsen for avslaget er at det er et begrenset skadeomfang.

Klageadgang

Vedtak om avslag på skadefellingssøknad kan påklages til Miljødirektoratet av sakens parter eller andre med rettslig klageinteresse innen 3 uker fra underretning om vedtak er mottatt, jf. forvaltningsloven §§ 28 og 29. En eventuell klage skal angi hva det klages over og den eller de endringer som ønskes. Klagen bør begrunnes, og andre opplysninger av betydning for saken bør nevnes. Klagen skal stiles til Miljødirektoratet, men sendes til Statsforvalteren.

Med hilsen

Vebjørn Knarrum (e.f.)
avdelingsdirektør

Rannveig Helgesen
seniorrådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent

Kopi til:

FOLLDAL KOMMUNE

Gruvvegen 7

2580

FOLLDAL